

Flisemontering, cementbaseret fliseklæber

Anvisningen gennemgår de vigtigste principper for opsætnings- og lægningsteknik ved montering af keramiske fliser efter tyndlagsmetoden og gælder for såvel inden- som udendørs anvendelse.

Produkter

Valg af produkt foretages bl.a. ud fra hensyn til:

- Krav til klæberens lagtykkelse, fra 1,5 og op til 15 mm.
- Afbindings/tørretiden, fra få timer og op til flere døgn.
- Krav til fleksibilitet f.eks. gulvvarme eller nystøbt beton.
- Vedhæftning til vanskelige underlag f.eks. eksisterende fliser og vinyl.
- Krav til trykstyrke overfor mekanisk belastning, fra f.eks. palleløfter/truck i industrien.
- Krav til mørtelens bæreevne og flydeegenskaber.
- Endvidere er underlag og flisetype af betydning for produktvalg, se nedenstående.

Generelt

Underlaget skal være egnet for montering af fliser dvs. at det skal være bæredygtigt, rent for støv, fedt og cementslam samt fri for udblomstringer og gennemgående revner.

- Kontroller at alder på beton, fugt i underlag, stivhed i konstruktion svarer til valgte fliseklæber.
- Kontroller at fald og planhed i underlaget modsvarer de krav, der stilles til færdig belægning.
- Kontroller at feltinddelinger og bevægelsesfuger er udført korrekt.
- Kontroller at eventuel gulvvarme er lukket.
- Kontroller at forbehandling og tætningslag er udført forskriftsmæssigt og afstemt efter valgte fliseklæber.

Flisetyper

De fleste keramiske fliser er klassificerede og følger europæiske standarder.

Valg foretages bl.a. ud fra hensyn til:

- Slidstyrke og til anvendelse, f.eks. bolig, industri, facade, balkon mv.
- Krav til vandoptagelse. Ved indendørs vægfliser bør vandoptagelsen ikke overstige 15 % efter vægt.

På gulv bør vandoptagelsen være mindre end 6 %.

Ved gulvvarme dog mindre end 3 % efter vægt.

- Fliser eller klinker til udendørs anvendelse skal have en meget lav vandoptagelse, normalt under 0,5 %.
- Krav til skridhæmmende egenskaber i våde rum og barfodsarealer.
- Krav til rengøringsvenlighed af den færdige overflade.
- Flisernes format har betydning for valg af fliseklæber.

Ved formater på 30 x 30 cm og derover anvendes kun "flex" typer som f.eks. Alfix Letfix extra, Alfix Profix extra eller Alfix Combifix.

Kontroller ved udlægning at de keramiske flisers tolerancer overholdes, og at de passer til ønskede fugebredde.

Tandspartel

Tandstørrelsen på spartelen er afgørende for mængden af påført fliseklæber og skal vælges under hensyntagen til flisens bagside og format, samt underlagets beskaffenhed.

For lille påført mængde giver en dårlig udfyldning med mangelfuld dækning. For stor påført mængde giver risiko for dårlig planhed på færdig overflade, samt at mørtel står op i fugerne.

Retningsgivende tabel:

Keramisk flise kantlængde i mm	Tandstørrelser kvadrat i mm	
	plan bagside	ujævn bagside
op til 50	3 x 3	4 x 4
50 - 108	4 x 4	6 x 6
109 - 200	6 x 6	8 x 8
over 200	8 x 8	10 x 10 12 x 12
Buttering/Floating	4 x 4	6 x 6

Udførelse

Arbejdsbetingelserne for anvendelse af cementbaserede fliseklæbere er en temperatur på min. +5°C.

Materialer og underlag skal have min. samme temperatur og må ikke være gennemvåde eller gennemvædes.

Under flisearbejdet må mørtelen ikke tørre for hurtigt f.eks. ved kraftig sol eller træk.

Blanding

Oprøring foretages med rent koldt vand efter blandingsforholdet på emballagen. Pulveret drysses i vandet og omrøres til en ensartet masse uden klumper. Anvend rørekrog og langsomtgående boremaskine. Overhold eventuel hviletid for klæberen.

Tilsættes for meget vand betyder det en lavere eller langsommere styrkeudvikling.

Tilsættes for lidt vand betyder det forringet forarbejdelighed og giver dårligere befugtning til flise/underlag.

Der må ikke tilsættes ekstra vand til klæber, som er begyndt at afbinde/hærde. Vær opmærksom på, at blandevandstemperatur indvirker på afbindingstiden.

Montering

Klæberen påføres underlaget med tandspartel, først med den glatte side, derefter aftrækkes med tandsiden.

Spartlen holdes mod underlaget og i en vinkel på ca. 60°.

Monteringsinfo

Nr. 2.101- DK, N
Feb 1999 SfB (4-) Sq 4
Senest revideret maj 2009
Side 3

Fliserne trykkes og vrides nu på plads i den fugtige klæber og indenfor den angivne åbentid for det pågældende produkt.

Klæberen må ikke danne hud inden flisen monteres. Tjek med fingerspidsen. Har klæberen dannet hud, skal den udskiftes med frisk klæber.

Kontroller med mellemrum at flisens bagside udfyldes og dækkes af mørtel.

Buttering/Floating

Ved opsætning og lægning af fliser udvendigt f.eks. på trapper, facader, i bassiner og lignende områder anvendes buttering / floating metoden. Det vil sige at fliseklæberen påføres både på underlag og flisens bagside, så der opnås 100 % klæberdækning uden hulrum.

NB: For produkter med flydende egenskaber, f.eks. **Alfix Letfix extra** eller **Alfix Profix extra** kan ved rigtig vandtilsætning opnås en hulrumsfri dækning af flisens bagside alene ved påføring af mørtel på underlaget.

Forventet udfald

Kvalitetskrav til flisearbejdet bør fastlægges forud, under hensyntagen til praktisk anvendelse og æstetiske ønsker. Dette opnås bedst ved at udføre et prøvelfelt på et areal i passende størrelse.

Henvisninger

Fliseleverandør

Produktinfo for:

- **Alfix Normalfix**
- **Alfix Universalfix**
- **Alfix Combifix**
- **Alfix Profix extra**
- **Alfix Letfix extra**
- **Alfix Quickfix**
- **Alfix CombiQuickfix**
- **Alfix Mediofix**

Alfix Sikkerhedsdatblade